

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Lærerskoler.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2585; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1081).

Sagen sattes til Forhandling.

Vilhelm Rasmussen: Jeg vil gerne begynde med at takke den højtærede Undervisningsminister, baade fordi Ministeren har forelagt et Lovforslag om en forbedret Læreruddannelse af den danske Folkeskoles Lærere, og fordi Ministeren ved selve Lovforslaget i de enkelte Paragraffer har taget Hensyn til Ønsker, der er fremkommet fra politiske Partier her i den høje Rigsdag, da dette Spørgsmaal var til Behandling i 1925 og 1926. Det er mit Haab, at det ved denne Hensynsfuldhed fra Ministerens Side maa lykkes meget hurtigt at gennemføre et Lovforslag om en forbedret Uddannelse af den danske Folkeskoles Lærerkårer.

Det kan jo ikke nægtes, at det er paa høje Tid, at vi kommer ind i en Reformbevægelse med Hensyn til Lærernes Uddannelse, thi i alle Kultursamfund omkring os foregaar — jeg tror navnlig under Paa-virkning af Verdenskrigens Erfaringer — betydelige Fremskridt i Lærernes Uddannelse. Allerede for mange Aar siden har man i Sverige gennemført en 4-aarig Læreruddannelse, og det er mig bekendt, at man i Norge paatænker at reformere, saaledes at man ogsaa der faar en 4-aarig Uddannelse. Syd for os, i Tyskland og i Østrig, har man i de senere Aar gennemført en meget radikal Omdannelse af Læreruddannelsen; der er man ganske vist gaaet en anden Vej, end den højtærede Undervisningsminister foreslaar her, men selv om Vejen er en anden, udelukker det jo ikke, at Reformen kan være meget dybtgaaende i sine Virkninger. Baade i Tyskland og i Østrig bygger man paa Studentereksamen, og efter at de studerende har faaet dette Grundlag, uddanner man dem i 2 Aar, somme Steder ved en Universitetsuddannelse, andre Steder, f. Eks. i Preussen, paa særlige Lærerakademier, og efter denne særlige Læreruddannelse er der Adgang for dem til i stor Stil at tage Del i en fortsættende Uddannelse, svarende til, hvad vi her har paa Statens Lærerhøjskole. Det kan maaske dog gøre nogen Virkning i dette høje Ting at høre, at man i Wien, i det fattige Østrig, udfolder en saa over-

ordentlig energisk Virksomhed for Lærernes Uddannelse, at der i det pædagogiske Institut i indeværende Vinter afholdes paa det nærmeste 200 Forelæsninger og Øvelser under Ledelse enten af Professorer og Docenter ved Universitetet eller af pædagogiske Embedsmænd i Undervisningsministeriet.

Naar man rundt om os er saa ivrig for at faa en fyldigere Læreruddannelse, ser jeg deri et Vidnesbyrd om Forstaaelsen af, at i den fredelige Konkurrence mellem Folkene spiller det den allerstørste Rolle, at man har en dygtig Lærerstand i Folkeskolen. Den højtærede Minister har jo fuldkommen Ret i, hvad han sagde ved Fremsættelsen: som Lærer saa Skole; det er klart, at af alle de Forhold, som spiller en Rolle for Skolen, Bygning og Inventar m. m., er der intet, der tilnærmelsesvis betyder saa meget som Læreren og det, han er i Stand til at yde; men man kan gaa videre i den højtærede Ministers Tankegang og sige: som Skole saa Folk. Det er en given Ting, at under i øvrigt lige Betingelser vil det Folk, der har den dygtigste Lærerstand, ogsaa være det, der har Chance for at klare sig bedst i enhver Art af Konkurrence, baade paa rent materielle og paa ideelle Omraader.

Som jeg ved en anden Lejlighed her har udviklet, er jeg af den Opfattelse, at den forholdsvis gode Stilling, vort Land har, er noget, vi kan takke Skoleordningen af 1814, og hvad der siden den Tid er blevet udrettet paa Undervisningens Omraade, for. Det er derfor efter min Mening et Lovforslag af en overordentlig vidtrækkende Betydning, fremtidsmæssigt set, det, som vi i Øjeblikket beskæftiger os med, og selv om man naturligvis maa sige, at Uddannelsen af Lærere i al Almindelighed til alle Arter af Skoler er af stor Betydning, saa er det dog udenfor enhver Tvivl, at det er af ganske særlig stor Betydning, at Folkeskolens Lærerstand faar en god Uddannelse. Hvis vi nemlig ser paa, hvorledes det forholder sig med Børnenes Fordeling til Skolerne, viser Statistikken os, at den 1. Januar 1927 besøgte skolepligtige danske Børn de offentlige Folkeskoler i et Antal af 410 000, medens der samtidig af skolepligtige Børn i alt til alle andre Skoler eller til Hjemmeundervisning var 45 000. Det er altsaa fuldkommen berettiget at slaa fast, at det er den offentlige Folkeskole, som har Uddannelsen af langt det overvejende Fler-tal af Folkets Børn.

De Lærere, der virker som Lærere i Folkeskolen, har desuden paa mange andre Omraader en meget betydningsfuld Gerning i